

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут аеронавігації
Кафедра авіоніки

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора

«___»_____ 2017 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки»

Галузь знань: 17 «Електроніка та телекомунікації»
Спеціальність: 173 «Авіоніка»
Спеціалізація: «Комплекси пілотажно-навігаційного обладнання»

Курс – 1 Семестр – 2 Диференційований залік – 2 семестр
Аудиторні заняття – 34
Самостійна робота – 86
Усього (годин/кредитів ECTS) – 120/4

Індекс: НМ-14-173/16-1.2

СМЯ НАУ НП 22.01.05-01-2017

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 22.01.05 – 01-2017
		Стор. 2 із 9	

Навчальна програма дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки» розроблена на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НМ-14-173/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр», спеціальності 173 «Авіоніка», спеціалізації «Комплекси пілотажно-навігаційного обладнання» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробили:
завідувач кафедри авіоніки

А. Скрипець

професор кафедри авіоніки

В. Землянський

Навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні випускової кафедри спеціальності 173 «Авіоніка» спеціалізації «Комплекси пілотажно-навігаційного обладнання» – кафедри авіоніки, протокол № 22 від 28.11. 2016 р.

Завідувач кафедри _____ А. Скрипець

Навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту аеронавігації, протокол № ____ від _____ 2016 р.

Голова НМРР _____ С. Креденцар

УЗГОДЖЕНО

Директор НН ІАН

_____ І. Мачалін

«____» _____ 2017 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 22.01.05 – 01-2017
		Стор. 3 із 9	

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. № 37/роз.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують авіаційний профіль фахівця в області технічної експлуатації комплексів пілотажно-навігаційного обладнання та об'єктів авіоніки.

Метою викладання дисципліни є формування у магістрів: знань з патентознавства, авторського права, вміння використовувати знання для складання заяв на патенти промислової власності та для охорони авторських прав на твори науково-технічного призначення з урахуванням вимог державних та міжнародних законів, нормативних актів в сфері інтелектуальної власності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: оволодіння методами захисту промислової власності: винаходів, корисних моделей, промислових зразків, а також авторських та суміжних прав.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- державну систему охорони промислової власності та авторського права;
- міжнародну систему охорони авторського та патентного права;
- методи та правила підготовки матеріалів заяви на винахід та корисну модель;
- особливості підготовки міжнародної заяви на патент або європатент;
- форми, порядок та ліцензування об'єктів промислової власності;
- основні принципи та види авторського права;

вміти:

- самостійно застосовувати набуті знання при складанні заяви на патент в Держпатент України або міжнародної заяви;
- самостійно оформляти результати наукової та технічної роботи з урахуванням вимог до авторського права.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 «Інтелектуальна власність та системи її правової охорони»;

– навчального модуля № 2 «Особливості оформлення заяв на винахід, корисну модель, порядок експертизи заяви та одержання патенту», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 22.01.05 – 01-2017
		Стор. 4 із 9	

Навчальна дисципліна «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Конструкція літака та його функціональні системи», «Автономні системи навігації повітряних суден», «Основи наукових досліджень та інноваційні технології в авіоніці», «Управління підтриманням льотної придатності повітряних суден», та є базою для вивчення таких дисциплін як: «Системи керування і оптимізації польоту повітряних суден», «Системи індикації, сигналізації і реєстрації польотних параметрів», «Міжнародне і державне регулювання та сертифікація в цивільній авіації», «Основні етапи життєвого циклу та менеджмент об'єктів авіоніки».

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль № 1 «Інтелектуальна власність та системи її правової охорони»

Тема 2.1.1. Вступ

Місце та призначення інтелектуальної діяльності в економічному та соціальному розвитку країни. Поняття і види інтелектуальної власності. Цілі та задачі Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). Об'єкти права інтелектуальної власності згідно з конвенцією ВОІВ.

Основні інститути права інтелектуальної власності. Основні принципи авторського права та суміжних прав. Об'єкти промислової власності та принципи патентного права.

Тема 2.1.2. Система законодавства України в сфері охорони інтелектуальної власності

Джерела українського авторського та патентного права: Конституція (основний закон України), міжнародні договори. Закони України. Кодекс громадянина України з авторського права та суміжних прав, про охорону прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг та раціоналізаторські пропозиції. Закони України: «Про авторське право та суміжних прав», «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про захист інформації в автоматизованих системах», «Про наукову і науково-технічну експертизу».

Тема 2.1.3. Міжнародна система охорони авторського та патентного права

Міжнародні конвенції з охорони авторського права та суміжних прав. Регіональні міжнародні організації. Стандартизація в питаннях охорони промислової власності. Гармонізація українського законодавства з міжнародною системою охорони авторського та патентного права.

Тема 2.1.4. Промислова власність та патентно-правова система її охорони

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 22.01.05 – 01-2017
		Стор. 5 із 9	

Предмет та джерело права промислової власності. Об'єкти права промислової власності: винаходи, корисні моделі, помислові зразки, знаки для товарів і послуг, топографія інтегральних мікросхем, фірмове найменування, найменування місця знаходження товару тощо. Суб'єкти права промислової власності. Держпатент України. Патентні повірені.

Тема 2.1.5. Патентування винаходів та корисних моделей

Закон України про винаходи та корисні моделі, нормативні акти, які регулюють винахідницьку діяльність. Об'єкти винаходів: продукт, спосіб, та корисні моделі. Умови патентної промисловості винаходу корисної моделі: новизна, винахідницький рівень, промислова придатність. Об'єкти, які не можуть бути визначеними винаходами. Суб'єкти права на винахід та корисну модель. Права та обов'язки, що впливають з патенту на винахід.

2.2. Модуль № 2 «Особливості оформлення заяв на винахід, корисну модель, порядок експертизи заяви та одержання патенту»

Тема 2.2.1. Вимоги до заяви на видачу патенту

Склад документів заяви на винахід: заява на видачу патенту, опис винаходу, формула винаходу, креслення та реферат. Побудова класифікаційного індексу винаходу згідно з Міжнародною патентною класифікацією. Ознаки, що застосовуються для характеристики винаходів (спосіб, пристрій тощо), особливості складання опису та формули винаходів на спосіб та пристрій, визначення пріоритету винаходу. Експертиза заяви, внесення змін та оскарження рішень експертизи. Порядок видачі патенту та оплата відповідних зборів.

Тема 2.2.2. Міжнародні патенти та оформлення ліцензій

Зарубіжне патентування згідно з договором про патентну кооперацію (РСТ). Особливості оформлення міжнародної патентної заяви. Міжнародна та національна фаза патентної заяви поданої згідно процедур РСТ. Особливості оформлення європейського патенту (ЄП). Три фази процедури видачі ЄП: формальна експертиза, експертиза по суті та розгляд протестів. Особливості оформлення патенту згідно з Європейською патентною конвенцією. Порядок оформлення ліцензій на об'єкти промислової власності. Ліцензійний договір та основні види ліцензій. Ліцензійні патенти: національний та складний платежі. Оцінка вартості ліцензії.

Тема 2.2.3. Правова охорона промислових зразків, знаків для товарів і послуг та інших об'єктів інтелектуальної власності

Вимоги до патентної охорони промислових зразків. Особливості оформлення заяви, порядок її експертизи та одержання патенту на промисловий зразок. Права та обов'язки, який надає патент на промисловий зразок. Особливості оформлення заяви, порядок її експертизи та одержання свідоцтва на знаки для товарів та послуг.

Тема 2.2.4. Авторське право і суміжні права

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 22.01.05 – 01-2017
		Стор. 6 із 9	

Основні задачі та принципи авторського права. Природа авторського права. Види авторського права. Немайнові права автора: право авторства, право на авторське ім'я, право публічного розголосу та публікації твору. Майнові права автора: право на відтворення, на імпорт, на публічний показ або виконання на екранізацію та передачу в ефір тощо. Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Авторський договір.

Охорона суміжних прав – прав виконавців, виробників фонограм, організацій ефірного та кабельного мовлення. Вільне використання об'єктів суміжних прав та термін охорони суміжних прав. Особливості керування авторськими та суміжними правами. Аналіз практики виконання авторських та суміжних прав на Україні.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. *Кожарская И.Ю., Прахов Б.Г.* Патентное право: учеб. пособие. – К.: ПВП, 2000. – 140 с.

3.1.2. *Законодавство України про охорону інтелектуальної власності /Ред. О.Д. Бурсук; Верховна Рада України.* – К.: Парламентське видавництво, 1999. – 96 с.

3.1.3. *Підпригора О.О.* Законодавство України про інтелектуальну власність. – Харків: Консул, 1997. – 192 с.

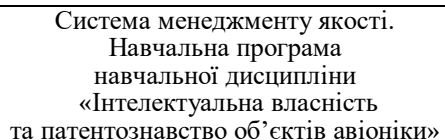
3.1.4. *Андрощук Г.О., Работягова Л.И.* Патентное право: правовая охрана изобретений: учеб. пособие. – К.: МАУП, 1999. – 216 с.

3.2 . Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. *Андрощук Г.О.* Разрешение споров в области интеллектуальной собственности // Бізнес-Інформ. – 1996. – № 20. –16 с.

3.2.2. *Крайнев П.П., Работягова Л.И., Дятлик І.І.* Патентування винаходів в Україні. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2000. –120 с.

3.2.3. *Червава Л.В.* Формула изобретения. Заявка на изобретение. – М.: ЦНИИПИ, 1986. –47 с.

СМЯ НАУ
НП 22.01.05 – 01-2017

Стр. 7 из 9

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

[illegible]

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

[illegible]

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство об'єктів авіоніки»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 22.01.05 – 01-2017
		Стор. 8 із 9	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо- ваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Система менеджменту якості.
Навчальна програма
навчальної дисципліни
«Інтелектуальна власність
та патентознавство об'єктів авіоніки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НП 22.01.05 – 01-2017

Стор. 9 із 9